

PERŽVALGA.

— Caras apdovanojo Kauno vyskupą Mečislavą Paliulionį šv. Stanislovo I-kliasos orderiu. „U-kas“ Nr. 2 tą pranešdamas mena, kad vyskupas nelabai gerais darbais užsipelnė carišką dovaną, ir sako: „gėda ir paniekinimas visiems apdovotiems medaliais ir kryžiais caro tarnams, gėda ir paniekinimas ir Kauno vyskupui Paliulioniui!“

— Gruodžio 11 (p. m.) pasimirė Šakių miestelyje (Naum. pav., Suv. g.) lietuvis Jonas Radzevyčius, geras tėvynainis skaitytojas lietuviškų raštų ir laikraščių. A. a. velionis atsižymėjo daugelyje smulkių daildariškų amatų, tarpe kurių už vis geriausiai padaryme muzikaliskų instrumentų; t. a., jis pats padarė partapijoną, aristoną su 250 gaidų ir fonografą kalbantį ir dainuojanti lietuviškai. („Uk.“ 2 Nr.).

— Kauno miesto valdžia, idant padidinti savo įėjimus į išdą, nutarė uždėti mokesčius ant... šunų, už kuriuos kiekvienas savininkas turės mokėti po 1 rublį. Suprantama, jog miesto šuneliai iš to atžvilgio, turi tokią kontribuciją panešti, kad miesto roda per daug paaukavo kitiems šuneliams — dvikojams... plėšantiems nelaimingus japoniečius per užpiudimą caro. — Kas mokės už tuos palaiduosius šunis, kurių armijos išbadėjusių po miestą laksto, tai dar nežinia. Nuo jų jau tik nieko negalima gaut, jei bent nudirint kailį.

— Kaskart išsituštinant izdui valdžia griebiasi visokių pragumų, kad tik nors kiek ji papildyt. Pėrejusiais metais tapo iškirsta Baltavėzės (Bielovieža) pustynė 1,300 kubikų sieksnių malkų ir išvežta ant Pietvakarinių geležinkelių. Dabar parėjo nuo valdžios paliepimas tas malkas kaip galint greičiau parduoti.

— Šiauliuose, Kauno gub. susitvėrė sodininkų dr-stė, kurios pirmsėdis, p. Pavlavyčius padovanojo užvedimui sodininkystės mokyklos puikų sodą, su tam reikalingais triobėmis ir įtaisomis, esanti jo dvare, Pavirviuose.

— Slonime, Gardino gub. neužilgo taps atidengta pirklybos mokykla. Vienas iš aplinkinių ponas pavedė tam tikslui plotą žemės, o galutinam įrengimui, k t. namui, įrankiams ir tt. aplinkiniai žydai renka savo tarpe aukas. Nėra dyvo, kad tuom rupinasi labiausia žydai, kadangi jie daug daugiau supranta už lietuvius, kaip komercijos mokyklos yra reikalingos pakėlimui šalies industrijos.

— Vilniaus viešame knygyne per pėrėjusį vasario mėnesį lankėsi 1,311 skaitytojų. Pareikalauta buvo knygų: maskoliškų, 1,105; prancuziškų, 10; vokiškų, 2; lotyniškų, 20. Klausama buvo ir tulas skaičius laikraščių. Apie lietuviškas knygas maskoliški laikraščiai tyli, nors keletas jų tėnai taip-gi yra. Lietuvių skaitytojų, rodos, taip-gi galėjo rasti, jeigu tik knygyne užveizda neužganėdino jų pareikalavimų su „niet'u“.

— Kuršo gubernatorius, Mintaujoje, uždarė vietinę katalikišką lietuvišką bažnyčią, kuri buk labai jau buvusi per senusi ir galėjusi maldininkus priblokšti su savo lubomis. Netekus bažnyčios lietuviai krapšto savo skatikelius pastatymui naujos, kurią pastačius vietiniai lenkai, kurie su sau prielankiais kunigais lietuvius apsižergę jodo, turės progą pasigirti savo darbštumu, nors jų daug už lietuvius mažiau ir mažiau duoda pinigų.

Nuo Redakcijos.

Už korespondencijas ir apgarsinimus „Vienybės“ redakcija neatsako.

Isz Lietuvos.

Naumiestis, Suvalkų gub.

Vargiai kas atmena tokias piovynes Naumiestij, kokios buvo 4 spalių, p. m. Du vaikinai nuo parubežės (iš Lauc-kaimio) pasirįžo sumušti savo kaimynus ir, prisimaukę degtinės, išėjo už miesto tykoti ant savo aukų. Vos laukiamieji pasirodė, šie godžiai metėsi ant kaimynų su peiliais; bet tie pamatę, kad čia ne juokai atėmė iš užpuolikų peilius ir pradėjo piauti pačius piovikus. Pakilo nežmoniškas riksmas ir, pakol subėgo gyventojai gelbėti, vienam buvo aprėžta su peiliu apie kaklą, ki tam (J. Petravyčiui, iš Lauc-kaimio) apiplauta ranka. Kalba kad tas piovyinės iškilusios dėl Prusų rubežiaus. O, tamsybė! Rubežius kaip buvo teip ir bus, o juodu vos galą negavo. Laikas butų tokiems niekadėjams susiprasti ir pradėti daryti ką nors gerą tėvynei, o ne žudyti viens kitą.

Pracivis.

Šilalis, Kauno gub.

Pas mus ziema nuo pat kalėdų buvo gera, sniego buvo giliai ant 3 pėdų. Žmonės, kurie turėjo pirkę medžių, galėjo juos lengviai susivežti; bet dabar jau ziema baigias, ir surogėms kelio jau kaip ir nėra.

Žmonės iš pirmesnių metų neužaugimo labai suvargę ir suskurdę. Pašarai labai brangūs: šieno vežimas sveriantis 2 birkavu mokasi 9-10 rublių, ir to nelabai galima dar gaut. Uždarbių niekur nėra, išimant skaldymą miestuose malkų, kuom zinoma vargdieniai vos užsidirba dienos pramitimą. Jau dar ukininkai šėip-teip ir verčiasi, bet pažvelgus į gyvenimą bežemių, kumečių, tai neišpasakytai skauda širdį. Vargšai beveik niekad duonos neturi: minta putra ir bulvėmis — duonos nusipirkti neįstengia. Teka man vienur

matyti, kaip moterškė su 4 kudikiais, pasipylusi gorčių bulvių priekakalyje kepa ir, sako, jog tai esąs visas turtas. Klausiu: — Kur gi gausi maisto rytdienai? — Atsakė: „Eisiu per kaimus — maž ir gausiu verpti...“ Reikia žinot, kad gera verpėja uždirba ant dienos 5 kap. Tai gi puikus prasimaitinimas! Duonos svaras kaštuoja 4 kap. Regių puras (24 gorčiai) 3-4 rubliai. Tai toks mitimas varguolių!...

Arkliai geri apie mus kaštuoja nuo 100—300 rub., darbiniai nuo 5—100 rub. Bernų algo: nuo 30—100 ant met. Žemės kas nori pirkti, gali gaut nuo 25—50 dešimtinę (margą).

Apšvieta pas mus stovi labai žemai: niekur nepamatysi jokios knygelės, nė laikraščio; tik vienur mačiau ant sienos išlipdyta perėjusių metų „Vienybę Lietuvninkų“ ir pas vieną kunigą vieną numerį „Saulės“. Žmonelės labai prasti ir nuo kunigų nužeminti. Per pamokslus kunigai bėra žmones už švarius pasirėdymus, o ypač už juodas drapanas. Moterims po mirtina nuodėme uždrausta nešioti drabužiai pakeltais pečiais. Burtai ir kitoki visoki prietarai labai plačiai tarpe žmonių viešpatauja.

Oras Lietuvos-smagus, grynas. Žmonės visi gražūs, buiniai, raudoni, linksmi Neturi tik laisvės, kurios, matyti, greit ir nesulauksime mus mieloje ir brangioje tėvyneje, Lietuvoje (Nereikia tik nustoti vilties: liuosybės spinduliai jau kaskartas draugiau pradeda įsiskverbti mus brangion tėvyne, kur pastebėtinai sparčiai tirpina tas storas ledų sienas, kurioms mūsų neprieteliai mus apkraudami norėjo numarinti ir išdildyti iš istorijos mūsų vardą. Tik darbštumo ir drąsos — drąsos ir darbštumo, vientaučiai! R.).

Šiuom laikų pas mus labai didelis subruzdymas: valdžios

tarnai atiminėja šaudykles ir neduoda ant jų „bilieto“. Užginta yra žmonėms susirinkti į pulkelius ir šnekėtis, o ypač apie karę ir kitus naujus dalykus (Tuom valdzia ir parodo, kaip ji yra įbauginta. Ne nuolankūs giedojimai už carą „Te Deum laudamus“, nė nužeminti prašymai atidavimo mums užgrobtų tiesų neprivers maskolišką valdžią pripažinti mūsų tautystę, bet mūsų energiški jos pajieškojimai. Juo daugiau carizmas matys sau pasipriešinimo, juo labiau jis sius, šels, o tas viskas veda jį prie savo paties pražuvimo. Tik darbo daugiau, truso, „atsišaukimų“! R).

Kas jau yra ragavęs liuosybės, t. y. buvęs užrubežy, tas kad ir pagrijta Lietuvon, bet jau ilgai nepagyvena: kaip nors susitaiso pinigėlių ir sprunka Amerikon, ar kur kitur. Jei kas iš lietuvių norėtų gauti sau sveikas ir geras lietuvaites už moteris, gal parvažiuoti ir pasirinkti, nes yra graškų ir dailių tautos dukrelių. Bet vyrų yra visiškai mažai.

Apie karės stovį nieko negalima patirti, nes nėr kur gaut teisingų žinių: maskoliški ir lenkiški laikraščiai mažai ką teisingo rašo, o žmonių pliauskimo supaisyti negalima.

Sveikiname visus užmarinius vientaučius ir gerus draugus. Velijame jums laimės ir geros kloties būvant toje antrojo tėvynėj. Dar buokites, broliai, ant labo mus nuvargintos tautos, turėdami pilną ir nevaržomą liuosybę. F. E.

Laiszkai isz Argentinos.

Rašo A. Vištalius.

Buenos Aires, 15 d. Rugp., 1904m.

Milimasis broliu Paukštuži, su visais Draugais!

Jūsų apsergėtąjį siuntinėli apturėjau 7 liepos, bet tik dabar duodu atsaką. Širdingai dėkui už prisiuntimą „Varpo“,

iš kurio patyriau, kas darosi senojoj tėvynėj-Lietuvoj, — nėra „Varpe“ atsimuša aiškiai veikalai mūsų šviesorių-inteligentų. Negurie straipsniai rodo, kad turim gana mitrių vyrų. Bet kas kišasi palitėjimo žistorijos užgimimo ir įtekės „Aušros“ ant prisikėlimo iš letargo užmigdytos giminės, aš nepripažistu tiesos vienai „Aušrai“. Tai turim uždekatvot atgimusiai dvasiai Kristaus, Atpirkėjo (Per allegoriškai.. R.) mūsų Perų ir liežuvio, o Ištrėmėjo pharizėjų, kurie persigandę tos dvasios apsiereiškimų, su žalčio gudrybe ir patįs buvo prisidėję ją šelpti, o potam norėdami nežinomu mums budu užsmaugti, ar pakart išnaujo... Delto gi turim but ant sargos visuose užkabariuose — nes tarp mūsų daugybė jų yra įlindusių ir nuduoda esą mūsų gentainiais ir šelpėjais, o iš tiesų, tykoja iš visų pusių, kaip mus išgėdīt ir sumaišyti protus... Juk jau patyrēt atskalunų darbus. Todėl gi nepailsdami ruoškitės, kaip jie, kad mūsų pradėtas darbas ir visi veikalai nenuėitų ant niekų... Matot, kaip neprieteliai pavydi — iš baimės, kad aš nepatirčia ko jie bijosi ir ko nori, jie neprileidžia prie manęs net nekaltų raštelių. Pačta už tai nekalta, ji viską čia pristato, bet velniai neprileidžia prie manęs nė gromatnešių, nė gazetnešių. Bet aš žinau ką Kristus sakė: „Pakol išleisi paskutinį kvapą, nepasiduok ir netarnauk žmogui!“ — tuom labiaus velniam. Nė su velniais, nė su pasiutusiais nereikia užsidēt. Gerai M. Jankus sakė — bet aš mislyju, ar kartais ir jis nepasiuto, ar nepavirto pekloj — beprotbučiu vadinamoj į velnią ar apsiutusį? Nežinau ar jis buvo jau pekloje, bet skaičiau jį pranešimą — apie vieno „vyresniojo ant 5 velnių, pekloj“ prašimą per Tautamiškius lopų sulopyt skrandai, kurią jam kiti vel-

niai sudraskė?! — „Neduok, Dieve, gyvam su velniais muštis“ rašo ir Kriaušaitis savo gramatikoje, — o aš sakau: neduok, Dieve, su velniais užsidēt! — nes tai nelaimė ant nelaimių...

Nerugokit už neaiškų rankraštį, nes rašau gulėdamas, vos išlaikydamas rankoje pluksną nuo šalčio. Sveikata mažumą pasitaisė, bet kojos nenori nėšiot — silpnutės.

Dabar jau geriu žielbatą (arbata) dusyk ant dienos ir dusyk ant savaitės perkuosi bananų. Prieg tam matutėsenutė duoda man du kiaušiniu (pautu) ir sparną su koja vištienos: mat, nori manę pripatint prie lapienės, ne iš lapų, bet mėsos, kad papraščia su lapėmis maityties ir kad pavirsčia į lapiną... Nesulauks to — aš nenoriu smaugti sveitimų vištų, pats budamas pusiau-gaidžiu, pusiau-vanagu!

Kada pasibaigė velnių seimai — nežinau, bet mislyju, kad turi kartą pasibaigti, kad ir po mano galvos... Jau višos rokundos pasibaigė, dabar nieko nemislyju, kaip tik paverti laiką į užuomaišą. Nes šimtą sykių pasibaigė ir vėl prasidėjo bombardavimai netik Venezuelos, bet ir viso svieto, o nieks žmoniškai čia nešnek ir ne klausinėja... viskas darosi kaip Paryžiaus Bicetre, arba kaip pekloj. Visi lukesčiai nuėjo su vėjais, kaip ir džiaugsmas „Varpo“: „bus krumeliai, bus, bus, bus!“, o tuomtarpu nebus kekšinyčių... Ir mano daug sapnų išsipildė, bet daug išnyko su vėjais. — Nesigailiu jų — kas bus, tai bus, tegu bus! (Toliaus bus.)

Politiszkos žinios. Suvienytos Valstijos.

Amerikoniški laikraščiai labai rupeikia Anglijos politiką, dalykuose prilaikymo susišėsimų su tolimomis Indijomis, labiausia Tibetu ir pakraščiais

kiniškų teritorijų. Jie sako, kad dabartinė angliška ekspedicija užkirto keį visiems Suvienytų Valstijų teipgi ir Anglijos užgrobito keliams Kinuose, nes anot jų, Maskolija matydama kaip anglai veržias Tibetan be jokių ceremonijų, galės, ir ant toliaus sauvaliauti ir plėsti Kinus, kas, žinoma, labai užkenks kaip Amerikai, teip ir Anglijai tolimuose Rytuose. Maskoliai, nurodant jų darbus, kassykis pasirems ant tokių pat pasielgimų Anglijos Tibete.

KARE MASKOLIJS SU JAPONIJA

Antra eilė nelaimių patiko maskolišką laivynę ant marių. 13 balan. ties Porto Arthuro išlėkė į padangę kariškas laivas „Petropavlosk“, prie ko nuskendo daugiau 700 mareivų ir stulpas maskoliškų karės pajiegų, admirolas Makarovas. Iš visų buvusių ant to laivo kareivių tapo išgelbėti vos penki oficierai ir 32 kitų žmonių. Priežastimi tos nelaimės maskoliški ekspertai paduoda, buk „Petropavlovsk“ po vada Makarovo norėjęs užpulti japonišką eskadrą, kuri pluduriavo netolimais Porto Arthuro, bet jam išėjus į vandenį pamatę, kad japoniečių eskadra pradėjo žymiai didintis, nes susikuope net 30 kariškų laivų. Bijodamas pradėti karę su tokiu nelygumu spēkų, Makarovas skubinais tisisukęs plaukt atgal ir iš greitosios užvažiavęs ant savo pačių pataisytų minų, kur ir atsitiko plyšimas. Japoniečiai gi tvirtina kad tai darbas esąs admirolo Togo, kurs įviliojęs maskolius į užtaisyta kilpą. Kuri pusė turi tiesą, tai nežinoma, vienok tas ir neturi didelės svarbos: užtenka fakto, kad maskoliai apturėjo savo laivynei baisią pragaištį, kuri išsireiškia pražuvimu vieno iš geriausių laivų, nemažo skaičiaus kareivių, o kas svarbiau-

sia, tai admirolo Makarovo. Makarovas, tai buvo „širdimi kareivių“. Jį prasti ir tamsūs kareiviai sulyginę buvo su legendarišku Skobelevu, ir daugelis iš jų pagaliaus tikejo, kad tai esąs pats Skobelevas, kurį Maskolijos prasčiokėliai skaito už nemirusį. Jo prazuvimas atsilieps ant maskoliškos kariumenės iš dviejų pusių: kaip netekimu karzygiško vado ir dideliu nupulimu maskoliškų kareivių dvasios. Makarovas buvo karzygis pilnoj prasmėj to žodžio, ir atsižymėjęs neišpasakyta drąsa turkiškoje karėje po Geok-Tepe. Vienok šiuom kartu nepagelbėjo nieko ir drąsa: kas kita buvo skersti menkai apginkluoti ir nerangūs turkai, o kas kita vesti karę su bukliais japoniškais marėiviais. Tą pačią dieną japoniečiai sudaužė kitą maskolišką kreiserį „Bajan“, netoli Porto Arthuro ant Yalu upės ir nuskandino torpedinį maskolių laivą „Bezstrašnyj“, ant kurio prazuvo 45 oficerai ir žmonės. Toliaus darant ant Yalu upės manevrus, maskolių laivas „Pobieda“ užvaziavo ant minų ir dikčiai tapo apdaužytas; nors dar galėjo pats prisiirti prie porto priplaukos, vienok mena jog jo pataisyti reikės daug laiko.

Taigi nuo pradžios karės maskoliška laivynė iš dalies pragaišino, iš dalies padarė niekam tikusiais savo šešioliką kariškų laivų, arba didesnę pusę laivynės. Išmestų iš kariškų operacijų laivų vardai šie: Cesarevič, Retvizan, Peresviet, Poltava, Pobieda, Sevastopol, Petropavlovsk ir kreiseriai: Bofarin, Rossia, Gromoboi, Rurik, Novik, Bogatir, Variag, Pallada, Diana, Askold ir Navarin. Toliaus keletas dar mažesnių laivų, tarpe kurių žinomi šie: Korejtz, Mandziur, Rozboinik ir transportinis laivas Enisiejj— tapo pragaišinti. Apie japo-

nišką laivynę, dėl stokos žinių negalima žinot, kaip didelę jį nukentę pragaištį, vienok pasiremiant ant retkarčiais pranešamų per svetimtautiškus korespondentus žinių, galima sprensti, jog japoniečiai pragaišino daug mažiau, negu maskoliai.

Ant vietos Makarovo tapo paskirtas vadu admiras Skridlov, o vadu visos laivynės randančiosi portuose Porto Arthuro paskirtas liepimu paties caro admiras Aleksiejev.

Anglija.

Užsibaigę tarynės ir nesutikimai tarpe Anglijos ir Prancuzijos, dėl pirklystės kelių Egipte ir Maroccoje; abi pusės pasirašė ant traktato, kuris atidaro augščiau minėtų Aprikos viešpatyčių rubežius liusiai pirklystei su Siamu, Hebrides, Madagaskaru ir Vakarine Afrika.

Jog Anglijos visumenė (ar numanydama valdzios politikiškus mierius—tai kitas klausimas) prijaučia Tibetan išsiųstai ekspedicijai, parodo šis dalykas, kad praėjusioj savaitėj deputatų kambaryj tapė nubalsuota 270 prieš 60 balsų minėtą ekspediciją remti, kadangi, girdi, jos tikslas esąs ne vien pirklystės reikalai, bet ir apginti anglikonišką Indijoje misijas, nors gerai yra žinomu, jog tų esantiems misijonieriams negresia joks pavojus. Jeigu tibetoniški minykai nelabai viešliai sutinka angliškus kareivius, tai regis tam kalti yra patys kareiviai, ziauriai pasielgdami su pereinamų vietų gyventojais. Pereinamą savaitę buvo pranešta, jog kolonielius Youngusband jau pasiekęs Gyangtse, kurs yra antras didžiausias po Lasa Tibetos miestas.

Maskolija.

Valdzia, sako maskolški urėdiški laikraščiai, visokiais budais stengiasi sulaikyti savo

viešpatystėje antisemitišką judėjimą, bent iki bus užbaigta su Japonija karė. Nors, vienok Pleve pasakęs žydiškam komitetui, jog žydai gali visada tikėtis atsikartojimų Kišnevo ir kitų miestų skerdynių, kadangi, girdi, iš žydų išeinąs visas revoliucijinis judėjimas, už kurį tai „vierni caro pavaldiniai“ žydams keršija!

Vokietija.

Į Berlyną pranešė iš pietvakarinės Aprikos, jog vokiečių kariumenė užgriebė svarbiausią Hereros pasikelėlių stoveinę, po 8 valandų smarkaus mušio, kuriame pasikelėliai užmušė 32 vokiečių kareivius; kiek išmušta tų žemiečių, žinios tyli.

Ispanija.

Po nenusidavusio pasikesėjimo užmušti karalių Alfonsą, praeitą savaitę Barcelonoje jaunas anarkistas šovė į Ispanijos premiera, Senorą Maurą, kurį nelabai paojingai sužeidė.

Pasimirė Paryžiuje pirmesnė Ispanijos karalienė, Izabela.

Italija.

Su dideliu zingeidumu yra laukiamas apsilankymas Romoje prancuzų prezidento, Loube, kurio popiežius Pijus X nežiurint į Vatikaną politikierių pasipriešinimus nenorįs priimti. Kaip klerikališki, teip priešingų jiems partijų laikraščiai mena, jog ateinančioje vasaroje, su apsilankymu Loube Romoje, įvyks sątikiuose tarpe Vatikaną ir respublikos didelės permainos. Prancuzų urėdiški laikraščiai, vienok rašo, jog Loube butinai ketinąs Vatikaną apsilankyti.

Dalis darbu.

CHICAGO, ILL. Čia tebestraikuoja darbininkai „Republic Iron et Steel Co.“, skait liuje apie 2,000; kompanija dar niekaip nenori sutikti ant

suniekinimo savo užmanimo numazint darbininkams mokesčius. Straikieriai gaudo einančius į darbą skebus ir daužo juos.

CHICAGO, ILL. Užsibaigus straikui dirbtuvėse „American Can Co.“, darbininkai pagrįžo prie darbo. Bet jie rado dar apie 200 graikų, kurie jau ir pirmiau dirbo, kaipo skebai. Unijistai pareikalavo, idant juos darbdaviai išvartų; tiems nenorint, įvyko peilinė muštynė; kompanija matydama, kad gali blogai užsibaigti, graikus vienok prašalino.

BOSTON, MASS. Čia paskutiniu laiku užgimė daug straikų. Visų pirmu sustraikavo 1,000 budavotojų. Prie miesčiuose Miford ir Maden straikuoja apie 100 tepliorių. Toliaus sustabdė darbus gumų dirbtuvėse dėl pareikalavimo didesnės mokesties, sutrumpinimo dienos darbo ir žmoniškėsių su darbininkais apsiėjimų. 7,000 darbininkų, paskutinėse dirbtuvėse neteko darbo.

SANTA FE, N.M. Sustraikavo geležinkelių mašinistai, norėdami didesnių mokesčių.

MERIDEN, CONN. Užsibaigė straikas šlipavotojų naugės pilnu laimėjimu. Straikas traukėsi 22 savaiti.

CARBONDALE, ILL. Čia gresia užgimti anglės kastynių aprubėj didelis straikas, kadangi kompanijos nenori pripažint ant tolesnio unijos ir mokėt tokių mokesčių, kokių reikalauja unijistai.

PITTSTON, PA. Sustraikavo vietinė budavotojų unijos šaka, dėl kontraktorių užmanimo įvesti į darbavietes „open shops“ redą.

WILKES-BARRE, PA. Kastynių užveizdos nutarė peržiūrėti visų mainierių popieras, ir kurių tik pasirodys neteisings, tuos prašalinti nuo darbo. Daugelis iš darbininkų sako, vos 8 mėnesius pabuvę Amerikoj, nesuprasdami nė žodžio

anglškai, įgija tas popieras, žinoma pašaliniu būdu ir paskui mainieriauja visai mažai išmąnydami apie apsiėjimą su paraku; iš ko paskui kyla daug nelaimių.

Šiose aprubėse kolektavoja Kolorados straikuojančių anglėkasių reprezentantai, kurie sako, jog dar nė nuo vieno anglėkasio negavo atsakimo aukų; kiti aukauja net po 200,00 dol.

SHARON, PA. Apie 3000 budavotojų, prie kurių priklauso ir murininkai, tepliotajai ir k., gavo pasiūlimą numazinimo nuo 1 gegužės mokesčių. Ikišiol dar darbininkai nedavė pilno atsakimo.

SCRANTON, PA. Šaka „Brotherhood Carpenters“ padarė su darbdaviais kontraktus, pagal kurių gauna darbininkai biskį padidintus mokesčius, minėtina: iki 1905 m., kovo, gaus mažiausia po 2,30 ant dienos, o nuo to laiko iki 1906 m., kovo — 2,80.

Isz Amerikos.

Skubys paverst
amerikonais.

Tuli amerikoniški raštininkai pradėjo rašyti rimtesnius mėnesraščius, paduodami patarimus valdžiai, kad pasiskubytų suamerikonizuoti visus ateivius, įsteigiant jiems pusdykiai mokslavietes, dalinant knygas, organizuojant ateivių klubus po amerikonių įtekme, mokinant juos politikos ir t. t. Kitai, jie sako, amerikoniškai susimaišę su svetimtaučiais, pragaišysią ir savo tautystę.

Milijonas prieg-
laudos namui.

Methueen, Mass., pasimirė tula turtinga moteriškė, C. Nevins, palikdama 1,000,000 dolerių ant įsteigimo pasenėjusiems žmonėms prieglaudos namo, į kurį bus priimama žmonės nežiurint jų jokių tikėjimiškų ar politiškių pažiūrų. Namas toks bus pabudavotas New Yorko aplinkinėse.

Kiek Amerikoje gyventojų?

Laikraščiai paduoda paskutinių laikų gyventojų suskaičius, kurios sako, jog išimant Aliaską ir kolonijas, Suvienytų Valstijų gyventojų skaičius dasiekia iki 79,900,389, arba nuo 1900 m. priauglius žmonių ant 4,000,000. Didžiausi Amerikos miestai turi: New Yorkas, 3,716,000; Chicago, 1,874,000; Philadelphia, 1,368,000; St. Louis ir Bostonas, apie 600,000; Baltimorė, 531,000; Clevelandas, 415,000; Cincinnati, 333,000; Buffalo, 381,000; San Francisko, 356,000; Pittsburgas, 345,000; Detroit, Milwaukee, New Orleans ir Vašingtonas, apie 300,000.

Šimtai be pastogės.

New Yorke susitvėrė namų savininkų trustai ir pakėlė visiems randaunikams mokesčius ant 25%. Iš tos priežasties iškilo didelis sujudimas tarpe vargingesnėsios luomos žmonių, kurių daug yra tokių, kad jau ir pirmiau nebegalėdavo išsimokėti randų. Jie laiko susirinkimus ir tvėria antitrustines draugystes, kurios, kaip paprastai, vargiai ką galės išlošti. Kova su aukso veišiu yra labai sunki! Tam reikalinga yra daug spėkų ir sugabumo, kurių tai vargdieniams ir tuksta. Tuom reikalingu, užstojimu beturčių, smarkiai dabar užsiėmė vietinė socialistų organizacija.

Reikalauja žmonių.

S. Carolinos valstijoje labai žymiai plėtojasi skaitlius juodveidžių, kurie kassyk apglėbia vis didesnius valstijos centrus. Tai gi vietinis agrikultūros ir ateivystės departamentas ruošia siųsti į Europą savo agentus, labiausiai Danijon, Švedijon ir Vokietijon su tikslu jieškoti liuosnorių žemdirbių, kuriuos čia pargabėnė apgyvendintų ant farmų. Minėtas departamentas vilioja ir

iš kitų Amerikos vietų fermerius pas save.

Tiesdarys nebuvo ukėsu.

Kenosha, Wis., liuksmas faktas išėjo aikštėn, kadangi net po daugelio metų visi atsisizinojo, jog tiesdarys W. Evans visai nebuvo šios šalies ukėsu, nors šešis metus, kaip tikras amerikonas teisė visokias bylas. Butų gal ir toliau nieks nežinojės, jei nebutų prisipažinęs prie to jis pats. Tas atidengimas pridarė daug trukšmo ir juokų.

Nelaimės.

Pensacola, Fla., 13 balandžio eksplodavus didelei kiekybei beduminio parako, ant kariško laivo Missouri, tapo užmušta 31 žmonių ir oficerų ir penki paojingai sužeista.

— Wenatchee upėn, netoli Washingtono, ant Great Northern geležinkelio įbėgo keleivių trukas, prie ko užmušta trys ypatos ir padaryta blėdies ant 50,000 dol.

— Santa Barbara, Cal. 10 bal., išbėgę karai iš relių užmušė penkis žmones ir kita tiek sužeidė.

Protest-mitingas!

Malonūs broliai ir seseris!

Kiekvienam iš jūsų yra žinoma, kad mūsų tėvynė yra valdoma visiškai nekviestais valdonais (tais valdonais yra — caras su savo ministrais ir žandarais). Tie tironai nuopat laiko užėmimo ligišiol ardo ir visokiais nedorais būdais drasko mūsų senus surėdimus ir papročius. Caro žandarai sodina šiadien mus į kalėjimus, už tai, kad mes norim būti, kaip buvome, lietuviais. Išplėšia iš namų tėvus, palikdami čielas šeimynas mažų vaikelių be globos ir pašalpos. Šnipinėja ir gauda mūsų apšviestėnę jaunuomenę, tuos mūsų tautos žiedus. Tie valdonai užsiėmė ant mūsų kaklo savo globejišką ziaurią leteną,

smaugia ir naikina tuos žmones, kurie mislyja ir darbuojasi ant tautiškos dirvos, arba ant dirvos visos draugijos, kad kaip nors išliuosuoti savo brolius velkančius baisų tamsybės ir vergijos jungą: jie smaugia kiekvieną liuosiau mislyjantį protą, dėda kalejimuosna, puodo Sachalino urvuose drauge su piktadariais, žmogžudomis ir vagimis.

Ar gi tai ne paniekinimas žmogiškos ypatos?! O už ką? Už tai, kad žmogus jau susiprato kuomi esąs, nenori būti laizunu pastumdėliu ir amžinu vergu caro valdžios! Už tai tik caras mus kankina ir naikina. Bet ar gi tiktai ant to baigiasi caro nedorybės?!

Mes matėme, kaip jis gėrė mūsų brolių kraują Kražiuose. Matėme kruvinas ir pamėlinavusias moteris Rygos gelumbės dirbtuvėse 1898 m., kurios padėdėjo gauti ant 10 kap. daugiau dieninio uždarbio. Matėme, kaip Liepojū 1900 caro tarnai žvėriškai pasielgė su jaunoms dirbtuvių mergaitėms, kurios šalip kitokių nūkenstų biauurybių, gavo sėdėt nekaltai kalėjime, paskiaus atiminėjo iš jų pasportus ir išdavė geltonus, paleistuvių „bilietus“ — vien už prigulėjimą prie darbininkiškos organizacijos. Matėme 1902 m., kaip Vilniaus darbininkus plakė vytimis ligi alpimo, užtai, kad šventė 1-mą gegužę. Tebėgaruoja dar švieži kraujai nelaimingų beturčių žydų Kišinevos, Gomelio, Mogilevos, Bobruisko, Slucko, Pinsko ir k.; turčius vienok sergėjo policija ir žandarai. Matėme prasidėjusioj karėj 1901 m. Azijoje, kaip cariški kazokai suėmė ramius kiniečius ir suvarė Amuro upėn, kur laike 2 valandų prigirdė apie dvidešimts tukstančių žmonių, sakydami, kad eina kariauti už krikščionišką tikyba! Matėme, kaip maskoliški oficerai ir kareiviai tuom pat laiku Kinuose draskė nesčias mote-

ris ir gėdina jaunas merginas. Badė kalavijomis, piovė ir net gyvus kasė žemėsna kiniečius, už tai, kad tie nenorėjo paduoti savo tautos po valdžia caro, popų ir žandarų.

Dabar vel tironiška caro valdžia nori užgriebti į savo nagus Korėją su jos aplinkinėms provincijomis ir kankinti taip, kaip kankina mus mielą tėvynę, Lietuvą. Bet tas nepavyko padaryti taip, kaip mislyjo tas visasvietinis žandaras-caras, naikintojas tautų ir pavienių žmonių liuosybės. Tauta liuosėsi tradicijų, Japonija, energiška tokiam grobimui užprotestavo, ir pasidėkavo tam — šiandien lieja si kraujas iš abiejų pusių, kaip gynėjų liuosybės, japoniečių, taip nelaimingų Maskolijos vergų.

Ką mes turime veikti, matydami tokias baisybės?

Uzdavinys mūsų visų lietuvių, taip jau kaip daro ir kitos pakliuvę po tirono letena tautos, nepulti dvasioje, bet energiška užprotestuoti prieš žmogžudiškus Maskolijos darbus. Kada dabar, Maskolijai piaunant ir vergiant azijatiškas gentes, viso svieto socialistai ir plačiai manantieji žmonės išreiškė carizmui vienbalsį prakeikimą ir panieką, tai ir mes susivienykime su visasvietiniu balsu, juom kad mes didesnę tam turim tiesą ir prievolę, nes mes velkame baisesiai sunkų carizmo jungą. Nepadėkime kardo mus kovoje su smaugiku liuosos dvasios ir aiškinkime mus broliams nesuprantantiems dar carišku replių. Aiškinkime jiems tikslą revoliucijinio judėjimo taip ilgai, koleik visi susivienysime po vienu paparčiu ir glita eidami į kovą, nuversime nuo mus brangios tėvynės tironijos jungą!

Šiuomi atsišaukimu Brooklyn, N. Y., „Lietuvos Sunų Dr-tė“ trokšta patraukti visus lietuvius ir lietuvaites, tikrus

tėvynės vaikus ant didelio viešo susirinkimo, kur turėsime progą atsišaukti prieš visą civilizuotą svietą ir išreikšti savo simpatiją skriaudžiamiesiems, o užprotestuoti prieš caro grobišką politiką.

Susirinkimas su prakalboms ir parašimas rezoliucijos atsi-bus 24 balandžio, 3 v. po pietų, po Nr. 94—93, Palee Hall, Grand str., Brooklyn, N. Y.

Lietuvos Sunus J. Š.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Pittston, Pa. Ligšiolai mūsų bažnyčioje verbų palmas galima buvo gaut už dyką, bet šimėt jas norinti įgyti turėjo užsimokėti paskirtą prekę. Pansšus, ronosi pelningesnis pardavimas atsibuvo pirmą dieną velykų, kur vietoje palmų buvo pardavojama garbin-gas prisikelimas Kristaus, kur mokėjosi jau ne centais, bet doleriais! Žinomas dalykas, jog mūsų kunigų mieriai yra vien rinkimas dolerių; bažnyčios seniai jau pavirto į vietas pirklystės. Tas viskas mus visai ne nedyvija. Aš norėjau tik pranešti dar vieną akyvą žinią. Mūsų mieste randasi Š. Jurgio kareivių dr-stė, kuri kas met, per visą velykų naktį budi ir sergsti Kristaus grabą, už ką klebonas savotšškai atlygina, suteikdamas keletą muštinių ant poros bertainių alaus. Sergėti Kristaus grabą, tai yra senas mūsų pratėvių (?R.) paprotys ir ne peiktinas palikimas. Bet aš noriu čia priminti apie išnaudotojus Kristaus vardo ir lauzytojus Jo švento mokslo. Kiekvienas žmogus eina bažnyčion pasimelsti; ypatingai sulaukęs velykų. Bet vietoje maldos ir susiramino, grįžta namon vien pasipiktinęs. Išėina kunigas iš zakristijos apsilkęs bažnytiniais rubais, ir vietoje kelti iš numirusių Kristų, pasiraitojęs rankoves, ima rekstę, ir grudasi tarpe susikimšusios

minios rinkdamas pinigus. Žmonės stena, muštiniai skamba, ir rodosi, kad žmogus esi pragare, kur girdi skambėjimą retežių! Minėti-gi kareiviai stovi be pasikrutinimo su iškeltais kardais, lyg sergėdami Kristų, idant jis neprisikeltų ir nepamatytų savo pseudo-įpėdinio šlykštaus, priešingo Jo mokslui darbo. Akyvos tai ištikro regyklės atsitinka mūsų bažnyčiose. Jeigu tame tarpe rastųsi bažnyčioje gabus rašejas, tai galėtų nupiešti graudingą tragediją, tinkamą ant scenų teatrams. S.

Waterbury, Conn. Tarpe

Waterbury'o lietuvių nesutikimas vis didinasi (iš k. k. priezasties? R.) ir nežinia kada užsibaigs. Kas ardo ryšį čia tarpe lietuvių? Dabar jau beveik visi atkreipė atydą ant melagingai skelbiamų ypatingų įzeidimų, korespondencijoje p. Bažnytinio per „Vienybę L.“, kurios ardo ramybę tarpe waterburyiečių (Ar tik tas yra priezastimi ardos? Prisiziurėkite arčiaus ir pamatysite, kad prie Waterbury'o lietuvių nesutikimų prisidėjo ir kas kitas, rasi daug svarbesnis negu p.B. korespondencijos. R.). p. B. nieko neparasė be užgavimo savo korespondencijose, o ypač tą, kurs negarbina jį. „Vienybės“ 14 Nr. p. B. rašo: „Čia merginoms lengvai gauti darbą, už tai daug jų čia privažia vo iš Lietuvos ir iš kitų miestų. Prie to prisidėjo čia auge, todėl nēkaip nespėja vyrai jų išvesti. Todėl pamatę aima navimus korespondentų iš kitų vietų, kur stoka merginų dėl apsivedimo, su džiaugsmu ke-liauja į trukstančias merginų vietas“. Čia tikras metas: dar ligi šiol nebuvo girdėta, kad nors kokia iš Waterbury'o, o dar su džiaugsmu būtų išbėgus ant pageidavimo vyro. Pasitaiko, žinoma, kad mergina išvažiuoja pas gimines, arba kita iš išdykumo jieškodama

laimės. Toliaus p. B. vadina Waterbury'o merginas geroms lietuvaitėms (Rodos už tą nebutų ko pykti! R.) ir kad jos prigulį prie tautiško Susivienijimo, ir kuris vyras ves moterę iš jų, bus laimingas (Ar gi korespondentas norėtų matyti priešingai? R.). Šiuom pagyrimu p. B. nori vien apmullinti merginoms akis. Į Waterbury, tiesa, atvažiuoja vaikinai jieškodami sau moterį, o merginos ne tik ką nevažiuoja, bet neišvartum ir varyti jieškoti vaikinų, o ypatingai čia augusias. Ant galo p. B. rašo apie tveriančiąsi prekėjų bendrovę, kurią keletas sumanesnių vyrų jau sutarė užlėti, tik nežinia ar pasiseks p. B. sako: „kas bus uždėta, tai tas dar yra paslatyje“. Čia turiu pasakyti, jog rasi paslatyje yra nuo p. B., bet kiti visi žino, jog mes užmanėme uždėti krantuvę kurpių, žekių ir brylių. V. Glinskas.

Čia reikėtų pridurti keletas pasargų, bet čėdijant laiką ir vietą paluosuosime save nuo to. Pridursime tik tai, kad „tas neklysta, kurs neina“, kapo ir tą: panašioms korespondencijoms ant tolesnio duosime progą susislėgti. R.

Delray, Mich. Nors mūsų miestelij skaičius lietuvių per paskutinius metus ir pasidau-gino, bet nelaimė, kad visi šviežiai pribuvusieji nuo tautišku darbų visur kamė šalinas, laikydami sau už nuodėmę su tautiečiais susidėti (Juk tautiečių tokiuos tik darbus galima pavadinti už tautiškus, kurie yra veikiami vien tik dėl tautos labo, dėl kurios svarbiausias yra dalykas — kuodaugiausiai sugrąžinti ant kelio tiesos paklydusių jos sąnarių ir juos apšviesti. Tą atsiekti galima darant susirinkimus, prakalbas, įrengiant pasiskaitymų bei pasikalbėjimų vakarus, dalinant skaityt ap-

švičiatė us žmogaus protą raštus ir tt. Apskritai tam reikalinga karšta ir energiška agitacija, kuri, beveik niekuomet be pasekmės nepasilieka. Skundais ir aimanavimais vargo neprigelbėsi, — faktas, kad yra vargai, tamsybė seniai jau žnomas, jiškoma tik keliai prie jų panaikinimo. Jieškokit, dirbkit, o atrąsite! R.). Jie bijosi apsišvjetusių ir vadina „bedieviais“. Sykj klausiu: Ar jūs žinot, kas tai yra „bedievis“? Sakau, juk mes Dievo nematom, tokiu budu ir negalim matyt, kas Dievą nešiojasi, o kas — ne? — Gi mikt, mikt, — vienas ir sako: — „Bedieviai tie, kurie neina bažnyčion, ausinėn, pėtnyčioj ir subatoj ēda mėšą, šneka kad Dievo nēr, dangaus, pragaro“. — Tokių niekų prisi klausę, tamsunėliai ir šaukia ant viens kito: Broliai! Saugokimės jų ir jų Susivienyjimų su visoms dr-stėms. Saugokim savo dušeles, kad nereiktų po myrio degti dervoj!... Na, ir tu nōrėk žmogus, kad mažintųs karčiamos arba bravarai. Kaip paprastai, visi toki baugštunai „bedievių“, karčiamas stropiai remia. Pas mus net 6 lietuviškos karčiamos, kur kits sukiša paskutinį savo kruviną skatiką.

Brolau, lietuvi! labai klysti, jeigu tolines nuo vienybes ir nuo abelno tautiečių ryšio. Atmink, jog tie visi, kurie atkalbinėja tave nuo Susivienyjimo ir tuomi ardo lietuvių tautišką vienybę — yra tavo neprieteliai.

Koleik tu, brolau, busi tamsus — visi tave išnaudos, bet kaip pradėsi skaityt gerus raštus ir laikraščius, tu netik apšviesi savo protą, bet dar sučėdysi ir savo kruviną skatiką nuo pragaištingų karčiamų nasrų. Broliai! Nesišalinkit nuo tų, kurie jums nori gero ir aiškina jusų priedermes, kaip bendrų tėvynės vaikų.

Darbai Delray nekoki. Orās

ligšiol buvo šaltas. Yra viltis, kad iškilus saulutei augščiau, jos spinduliai įspis ir atšildys delayriečių širdis, pabudindama jos iš letargiško miego ant tautiško darbavimosi. *Menkutis.*

Rochester, N. J. Tankiai skaitome lietuviškuose laikraščiuose, kaip kitų vietų lietuvi stropiai darbuojasi ant tautiškos dirvos: daro sueigas, rengia prakalbas, diskusijas, merginos deklamavoja eiles ir tt.; suprantama, kad tie darbai dideliai gelbsti pabudinimui lietuvių širdyse tėvyniškos meilės. Mēs-gi, rochesteriečiai, dusaujame ir laukiame progos, kada ir mēs galėsime sekti kitų pėdomis, ir nekartą įgavę kibirkštėlę energijos, mėginame užmanyti ką naujo, stengiamės šaukti visus vienybėn. Tokia proga dabar beveik pasitaikė, nes lietuvių skaitlius čia žymiai pasididino ir dirva tautiškam darbavimuisi pasidarė plati. Vienok prisistebėjus arčiau, pamatome visai kiteip. Tautiški darbai beveik stovi ant vietos. Tam kliūdo nelaimingas išsiskirstimas lietuvių į dalis. Viena dalis iš jų nemyli nieko naujesnio, kas palyti daugiau parukimo pipkės, arba bosuko miežinės sriubos; kiti vėl sakosi jau esą gana išsilavinę, ir todėl susidėję rankas ir sėdi sau. Treti... bet ką čia? visų mūsų „partijų“ ir nesurokuosi! Bet abelnai imant, tai galima spręst, kad viską, kas yra tarp mus geresnio, užmuša alkoholiūs, ir tik jis, o ne kas kitas. Jeigu ne jis, tai visi darbai eitų priekin. Yra ir dabar keletas, kurie nebudami nulemtais vergais Ragučio, bando griebtis už apsišvietimo. Tie tai savo pasidarbavimū prilaiko ir S. L. A. ir T.M.D. kuopas. Jų pasidarbavimū įsikurė ir pašalpinė dr-stė D. L. K. Gedimino (Tverimas dr-sėių negalima pavadinti

viešu tautiškam labai darbu: dr-stės yra naudingos tik savitarpinei pagalbai, o ne tautai. R.). 27 kovo ant susirinkimo tapo išdalinta draugams T. M. D. „atsišaukimai“; paveikslas kankintinių padarė labai gaudų ant susirinkusių įspudį, kad visi tuojau suaukavo kankintiniams \$1,40, kuriuos prisiunčiame „Vienybės L.“ redakcijon pagarsinti. Maža tai auka, bet reikia atminti, kad mažai buvo ir žmonių, ir kad visko dar tik pradžia. *K. Vaivada.*

Wilkes-Barre, Pa. Praėjo sunki ziema, prašvito pavasaris, pradeda krutėt visi gyvunai jieškodami maisto; žemdirbiai aria žemę ir sėja javus, kad turėt tolesnei maistą. Taigi pasirupinkim ir mēs, wilkes-bariečiai, pasidaruoti ant tautos labo. Aš čia noriu paminėt apie T.M.D. kuopą, kuri susideda vos iš 25 draugų, tuomtarpu kaip lietuvių čia yra nemažai. Argi mēs jau nebeišgalim tų 60 c. užsimokėti metinės mokesties? T. M. D. išleidinėja labai naudingas ir niekam nepriešingas knygetes, iš kurio atžvilgio juk ir kunigams priderėtų paraginti žmones iš sakyklų rašytis prie jos; jų žodis turi ant žmonių įtekmę ir, paukvatindami juos prie naudingų darbų, užipelnytų amžiną garbę.

Jurgis Tumosa.

Boston, Mass. Balandžio 10 d. tulos dvi lietuvininkės merginos, Gričiūtė ir Bobrauskiūtė, užpuolė ant einančios iš darbavietės savo draugės, Elzbietos Ivanauskiutės, ir su bonkomis sudaužė jai galvą ir apdraskė veidą. Butų gal ir blogiau kas atsitikę, jei nebūtų jų anglikai išvaikę. Dabar policija jieško minėtų merginų, kurios pabėgo iš namų, o suzeistoji sunkiai serga. Priežastis tokio biauraus darbo, tai varžynės už vaikiną.

Mylintis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės.“

Užsimokėjo:

Shelton, Conn.

Seni: Pr. Vokietaitis	60
Jur. Bridickas	60
Juoz. Sinkevičius	60
Ant. Viltrakis	60
Vin. Viltrakis	60
Ant. Anckaitis	60
Marė Anckaitienė	60
Jur. Anckaitis	60
II Marė Anckaitienė	60
Selv. Taruška	60
Ona Taruškiutė	60
Mot. Vokietaitis	60
Alek. Taruška	60
Juoz. Adomavyčius	60
2 knyg. „Kaip žm. gyveno“	20

Foxcroft, Me.

Seni: Jon. Klimavičia	60
Kaz. Klimavičia	60
Jon. Tumosa	60
Ant. Petrikis	60
Ant. Stankevičia	60
Tam. Micevičia	60
Jul. Kazimierskis	60
Nauji: Stan. Žindzius	60
Selem. Aušura.	60

Nashua, N. H.

Seni: Jon. Balcevičia	60
Jul. Jezukevičia,	60
Juoz. Kašelinas	60
Leon. Treinavičia	60
Naujas: Vin. Kvaracejus	60
T.M.D. Sekr. A. Ramarauckas.	

Įnešimai Seimui.

New Britain, Conn. S.L.A. 26 kuopa ant savo susirinkimo nutarė paduoti Seimui šiuos įnešimus:

1. „Vienybę Lietuvinkų“ palaikyti ant tolesnio, kaip „Susivienyjimo Lietuvių Amerikoje“ organą.

2. Apkalbėti, ar ne galima butų „Vienybę L.“ sanariams gauti veltui arba už numazintą prekę (Tas galima atsiekt vien per tam tikrą susitarimą Seimo su išleistuve, ir sutikime iš finansiškos pusės. R.); teip-gi gal galima butų ir padidinti, nors išleizdinėjant du kart per sanvaitę (Paskutinė

misliis yra labai gera, bet sunkiai įvykdoma faktiškai, nes su tuomi jungiasi daug įvairiausių aplinkybių ir kliūčių, kurių išaiškinimui čia truksta vietos R.).

3. Pameginti nors per metus mokėjus posmertinę pagal skaičių sąnarių, po kiek išpuls (kaip kad daro lenkai).

4. Stengtis S. L. A. įsteigti Amerikoje lietuvių koloniją.

5. Išimti būtina iš Argentinės beprotnamio Andrių Vištalį ir pargabent jį, ar į Suvienytas Valstijas, ar kur kitur, kur galėtų liuosas sau gyventi.

6. Sušelp L. S. D. P. (Lietuvių Social-Demokratų Partiją), arba „Darbininkų Balsą“, kiek galint.

Toliaus tapo apsvarstyti vietinės kuopos reikalai ir išrinktas vedimui kuopos reikalų naujas komitetas: pirmsėdžiu — M. Mazeika, raštininku — J. Nevulis, izdininku — St. Kriaučiūnas. *Komitetas.*

Pasinaudokime kuom galedami.

Matyt, kad mes, Amerikos lietuviai, šįmet savo delegatą į tarptautiškąjį darbininkų kongresą nusiųsti negalėsime, iš priežasties fanatiško elgimosi maskoliškų ir lenkiškų socialistiškų partijų (Bene ir dėlei pačių lietuvių nerangumo R.). Vienok gi, aš manau, kad mes turime svetui apsiskelbti kuomi esą ir kad mes, kaip atskira tauta nepripažįstam ant savęs globos nė maskolių, nė lenkų. Tam tikslui geriausias kelias — pagarsinti apie save svetimtautiškuose raštuose, ypač angliškoje kalboje, kaip geriau po pasaulį išsiplatinusioje.

Aš jau ir pirmiau užmaniau kad tokį veikalą išleisti S. L. A. ar T. M. D., bet dėlei tulų priezačių tas neįvyko. Dabar gi Dr. Šliupas, kaip girdėtis, parašė tam tinkamą angliškoje kalboje apie lietuvius,

veikalėlį, kuris labai reikalinga būtų kuo greičiausiai išleisti. Turinys tos knygos, maždaug toks: 1) Išaiškinimas visam svetui mūsų kultūrą ir istoriją, 2) išrodimas klaidžių užsipludinėjimų ant mus per svetimas socialistiškas partijas (maskolių, ypatoje Plechanovo ir lenkų — Rozės Luksemburg) ir 3) išrodimas visų skriaudų, kokias mes, lietuviai, iš priežasties savo nenormališkos išžiuros akys svetio, turime nuolatos kęsti.

Tai gi toks veikalėlis yra labai naudingas. Pirmoji jo dalis, kaip rašė man Dr. Šliupas, jau esanti gatava. Vienintelis klausimas su išleidimo kaštais, kurių Dr. Šliupas neapsiima duoti — ne dėl negalėjimo, bet kad neišrodytų per privatišką reikalą, nes tai reikalas yra visumeniškas ir visumenė jį turi, kaip galėdama, paremti. Pakol mes nepaskleisime tarpe svetimtautių teisingų apie savę nuomonių — visi mislys, kad mūsų tautos ir ištiesų jau nebėr; ir toliaus jau ant kelių ypatų šauksmo niekas nepaisys, nes bus per vėlai.

Broliai, mylėtojai laisvės! kurie trokštate Lietuvos atgijimo ir jos neprigulmystės — remkite šį užmanymą! Jeigu mes, kurių Amerikoje yra suviršum 300,000, dėsim tik po 5 c. tai sudėsime labai didelę sumą, už kurią galima būtų atspaudinti knygą auko rai demis!

Tam tikslui jau paaukavo p. Stalmokas 2.00 dol., o aš 5.00 d. kuriuos ir pasiūnčiam Dr. Šliupui, kurs užbaigę veikalėlį tuoj duos spaudon.

K. Rutkus.

Jauni mokslaeiviai ir partijos Lenkijoje.

II.

(Zr. „Vienybės L.“ 14 Nr.)

Jau per daug ilgai buvojome po diktatūrą „Tautiškos De-

mokratijos“, idant butume galėję lengviai išsiliuosuoti iš jos autoriteto, pasiremiant ant nuosavių pajiegų. Didžiama, dėl „šventos“ ramybės ir tradicijų (padavimų) ne norėjo nė girdėt išsitarimo „socialistas“. Tuom tarpu subegiu aplinkybių apsilankė pas mus sąnarys gardiniško socialistų komiteto (P. P. S.), ypata pasišventusi į kankintinius už socializmo reikalus. Su tuom didesne pagarba mes veizėjome ant draugo Petro, jog jis buvo lenkas pravoslaviškos (stačiatikiškos) tikybos. Jo referatas, geriaus išaiškinimas skirtybės tarpe socialistiško tėvynainiškumo ir demokratiško, padarė milžinišką įspūdį. „Butinai reikia reorganizuoti mūsų tėvynainiški rateliai“ mislyjome sau. Dabar mums pasirodė lenkiška istorija ir literatūra beesanti jau per maža: draugijiški mokslai, darbas ant darbininko, kuriam nieko dər nepadareva! Ir jautėva jaunose širdyse koptumą, jausmą gėdos, kad mes, kurie pasidėkavojant juo diems, puslėtiems delnams igijome mokslą ir gerybes, nekuomet nepamislujome, kad, tai jie yra toki pat žmonės, kad ir jie turi vienodus su mumis reikalavimus. Prasižengimas ir tai baisiai peiktinas dalykuose mūsų priedermės mus slėgė. Mes nesiteisinoje (nors tai labai lengva), bet su pilnu užsikurimu griebėmėsi už darbo, ant savęs ir proletarijato. Nešt socializma, numirt už socialistiškus idealus — buvo mūsų svajonė. Dirbome karštai, nes prisiar-tino „Pirma gegužės“, ir dėl mūsų tai buvo ištikro pirma diena triumfo ir pergalės: su kokia linksmybe mūsų kuopelė žiurėjo ant draugų, šventadieniškai pasirėdžiusių ir vaikštinėjančių po sodą. Gi mūsų tai darbas, tai mūsų brūvus trusas!

Socializmas, neskaitant ką

privertė darbuotis, vienkart įnešė į mūsų jauną draugiją naują mislijimo srovę. Dabar jau stengėmės atstumti nuo savęs šovinizmą kuo toliausia. Pakeldami balsą prieš rusifikaciją Lenkijoje, drauge protestavojome prieš polionizaciją Lietuvoje, prieš antisemitizmą ir išdirgusį šeiminkavimą „jegamasčių“ (panów braci) Rusenijoje. Kalba draugo Dašiūnskio Austrijos parlamente, laikyta laike sukilimo išbadėjusių rusinų, buvo traukoma iš rankų į rankas. Ir mūsų protestas jau nebepasikakino tunojimu vien tik širdyje, bet įsigimė į troškimą įdiepyti tas pajautas ir platesniame apfin-kyj. Kova su „antilitvomanija“*) bei antisemitizmu tapo užbaigta nors iš dalies mūsų pergale.

Čia perstačiau tikrai gripšnelį mūsų jaunumenės**) ir

*) Eū kuom: ar su bajorais, ar kunigais, ar sulenkėjusiais lietuviais? Rodos, kad tame su autorium sutikti nėkaip negalima, nes faktai liudija visai ką kitą. Kuomet jau bajorai Kauno gub., ar Suvalkų nenor girdėti savo dvaruose lietuviškos kalbos ir keikia „litvomaniją“ — rasi vardan socializmo, su kuriuom jie „litvomaniją“ ankščiau (ir teisingai) riša — tai ką besakyti apie bajorus Vilniaus, Gardino, Minsko ir Mogilevos? Nėra pergalės nė su kunigais, kurie (išskiriant iš jų skaičiaus rasi ½%) eina draugę ranka-rankon su bajorais, ir kelia kovą net su parapijonais užsimanivusiais įvesti bažnyčion giedojimą lietuviškų Adynų (Gadzinkų). Gana paskaityti jų pačių, klerikališką, organą „Tėvynės Sargas“ kur saujelė kunigų, toli dar ne visi iš ano palikto nuo bajorų ½%, pagimdė ir tebeprilaiko kovą su „antilitvomanija“. Tai gi pergalės ir tame elemente dar nesimato. Jeigu užėjo kalba apie sulenkėjusius lietuvius, tai apie juos čia dėl stokos vietos nešnekesime, atidėdami tą temą iki patogesniau laikui, jei bus reikalinga: apie juos labai gerai žino ir autorius. *Red.*

**) Čia eina kalba apie Lietuvos gimnazijose tų lietuvių ratelius, kurie neprisiglaudę prie abelno lietuviško tautiško judėjimo paliko atstume teip-pat ir nuo lenkų, vadindami save „lenkiškais lietuviais“. *Red.*

tai beveik vien iš gimnazijų gyvatos, nors antrašas kalba apie abelą jaunumėnė, t. y. apie mokinius ir studentus. Sprendziū, vienok, kad tas mažas mano straipsnelis aprieš savyje mano hiperbolišką užantrašavimą: nėra tas, ką pasakiau apie vieną gimnaziją, galima teipat pasakyti apie visas, kadangi gimnazijų mokiniai pastoja studentais ir mundiras su geltonais galunais dažniausiai tęsia tą, ką pradėjo balti (Maskolijos studentai nešioja galunus geltonus, o mokiniai baltus).

(Toliaus bus).

A. Straat.

Isz dienaszcio Liepuko.

„Gyvent dėl siekio ypatingesnio protingai esybei negalima. Negalima dėlto, kad visi keliai prie ko augštesnio — užstoti, siekiai — kuriais užsiima gyvuliška ypatybė žmogaus, — visi aiškiai nepasiekiami.“

Grapus L. N. Tolstojus.

Užstoti keliai! Siekiai nepasiekiami!... skamba ausyse lietuvio norinčio gyventi dėl prakilnesnio tikslo.

Darbuokis ir darbuokis! galint darbuotis, o netingėti, tai yra svarbus dalykas mūsų amžiuje — kalba širdies balsas.

Ir pradedi dirbti. Išizadi gyvenimo, turtų, ir savo laimės, ir dirbi dėl žmonių labo, dėl labo draugijos. Kaip tai jautiesi laimingu, kad žengi prie siekio — prie idėalo! Kelias sunkus, neišlipamas. Moklas prislėgtas. O tau jo ir nėra, nes tu turto neturi, — turtų neturi, ir draugų neturi. Ak nelaimingas — nelaimingiausias!... pliku užgimiau, vargingai užaugau. Mokslo troškau, mokslo. Pasmerktas gyvenimo varguose, mokyklų suolų netryniau, po žemės paviečius nesitrunkiau, nė muzėjų, nė mokslo užvedimų nelankiau. Mane mokino pats prigimimas.

„Minia da tebemięga“. Pakili, rodos, ant patrijotiškų sparnų... prie siekio, prie idėalo. Kaip malonu, minia bunda, tau pritaria, tavę godoja. Gyvenimas tampa saldus, nes jo priedermės tampa išpildomos... siekis atsiektas... Išgirdo valdzia. Atvažiavo žandarai... išskrėtė... suareštavo... laiko keletą mėnesių kalėjime... kankina... ir ant galo išveža į tolimą kraštą, nepaprastą ir sunkų gyvenimui. Išsiskirsto draugai. Pakrypsta kasdieninis gyvenimas. O jau šeimynoje — tiek širdgėlos, skausmo, kančių ir ašarų, kad jokiū būdu apsakyti negalima!

„Minia da tebemięga“. „Keliai užstoti“. „Siekiai nepasiekiami“. Ir tau, pirmžengi, vietoj paguodos — išniekinimas. Vietoj laimės — prapultis... *

Pasibaigia 03. metai, su jais nyksta ir tos gražios kalbos apie lietuvišką spaudą, kurios buvo pakilusios pradžioje šių metų. Tuli gyvai tikėjo, kad pabaigoj šių metų galės atvirai ir be jokios „baimės“ pirkti lietuvišką kalendorių, knygeles, ir gauti laikraščius. Bet iš to viso trukšmo, vos tik pasirodė koks tų lapelis: „Kalendorius apie žuvų neršimą“, ant kurio padėta bairi prekė ir jis Lietuvos ukininkams nė kiek nėra naudingas.

Paskutiniame laike gavau laišką iš Petrapilės nuo vieno draugo, kuriame tarp kitko štai ką rašo: — „11-tą Spalnio atsibuvo lietuviškas vakaras Pet. Labdariškos Dr-jos, su perstatymu operetos „Kaminorius ir Maluninkas“, bet programus ant to vakaro viršinininkas miesto prisakė atspaudinti gudiškoms raidėms (lietuviškai); dėl to labdariai tokių programų visai nespauzdino, o davė parašyt ant mašinos lietuviškai, lietuviškoms raidėms, kurias ir pardavinėjo per vakarą.“

Dabar lietuvių Dr-ja Savit. Pag. rengia vakarą, ir prašė viršinininką užtvirtinti tokius jau programus, bet viršinininkas ir šitiems tą patį pagiedojo; tai yra, kad but lietuviškagudiškoms raidėms. Dėlei to savitarpiniai rupinosi, kad jeigu jau negalima spauzdinti lietuviškoms raidėms, tai kad but galima atspaud bent gudiškoje kalboje; tą išgavo vos per didelį vargą. Ką reiškia tokia gudų politika, sunku suprasti.

Girdėjau kad E. Volteriui neleidžia atspaudinti antros dalies Krestomatijos.

Pet. įkurtojams Liet. mažturčių Dr-jos tapo atsiųstas per viršinininką miesto viens ekzemplierius jos statuto su tūlais pertaisymais, kur tarp kitko tapo įbruktas ir šis paragrafas: „Visa darbvedystė Dr-jos, skaitliaknygės, atskaitos, susinėšimai ir t. t., turi buti vedama gudiškoje kalboje“. Dėlei to 26 spalnio tapo sušauktas mažturčių susirinkimas ir apreikšta ta „globėjų“ dovana; ir po vispusiško apsvarstymo to klausimo, visi sąnariai-įkurtojai su tuom paragrafu sutiko, ir nutarė prašyt užtvirtinimo to statuto.

Abelnai Pet. lietuviai skursta, skurstu ir aš, ir veik kas valanda pareina į galvą mintis — bėgt iš to Gudijos krašto į savo numylėtą tėvynę, pakvėpuot bent kokią porą metų motinos kvapu, ir sutvirtėt dvasioje. Bet, kas užlaikys kuną??

Turbūt ir lauks lietuviai tos „maskolių malonės“ — lietuviškos spaudos, „kaip žydai Mesijošiaus“... Liepuks.

Apgarsinimai.

Sziuom pagarsiname jog į red. „Vienybės“ tapo prisiūsta tikiety išzlaimėjimui 1000 dovanotų p. Naujoko cigarų, naudai mokslaeivių. Todėl norinti gauti tų tikiety, tesikreipia į „V.“ redakciją.

Moteris tyruose.

Pasaka.

Vieną sykį keliavau per Aprikos tyrus. Saulė neišpasyktytai degino viską aplinkui. Sušilęs ir ištroškęs dairiaus į visas puses, kur pasislėpti nuo spindulių karštybės. Pamačiau netoli puikiai žaliuojančią mimozą, kur sustojau ir nubalnojau visą putotą ir garuojantį žirgą. Paleidęs žirgą, pats atsisedau pauksmėje mimozos ir, negalėdamas išlaikyti svyrančią žemyn galvą, prileidau ją ant balno. Sapnuoju, tartum, stoviu ant bairios tyrų platybės ir žvalgaus, nematydamas nieko ant tų saule išdegintų plotų. Tę kur saulės spinduliai lyg vortinkliai virpėjo, užtėmijau ką tokią juoduojant. Prisiartinau, žiuriu: stovi žmogus ir guli negyvas su perdziuvusia gerkle kupranugaris. Matyt, jis krito pertroškęs. Tuom tarpu kaip jo pravadyrius liudnai į jį akis įsmeigęs žiurėjo. Patėmijau, kad ant negyvėlio kupros buvo koksai daigtas — pusiau apneštas smiltimis. Klausiu: — Kas tas, ką paskendęs baltoje smiltyje? — Atsakė stovjis: — Tai moteriškė, gimdytoja svieta... — Kodėl ji čia guli? Kas ją numarino? — Klausiu nepažįstamo. Jis ilgai tylėjo, lyginai norėdamas susirinkti savo mąslis, idant neapsirikte atsakymė, galop tarė: — Klausyk, iš papasakosiu. Senei, jau labai senei ji čia guli. Niekas neatmena, idant butų matęs ją judant, net senybiškos knygos mums rašo, kad vos tik primena kaip ji čia pakrito. Pasakos sako, kad ji seniaus buvusi jauna, graži, bet kelionėje per plačius tyrus ir aštrias uolas išvargino savo kuną ir nėkeno neprilaikoma — puolė. — Kodėl jos niekas nepakėlė? — aš klausiau nepažįstamo, kurs pabaigęs tuos žodžius giliai užsimislyjo. — Aš

padėsiu jai prisikelt! — jis prašneko ir jo akyse sužibėjo ugnis. — Ar tu mislyji, kad ji yra negyva? — jis ūmai prie manęs atsikreipė. Aš prisiar-tinau prie smilčia apnešto la-vono ir pamačiau palšą, kaip kempis sudžiuvusį moteriškės veidą, akis vos buvo matyties — įkritusios pakaušiu, žemė buvo drėgna nuo ašarų. La-biau išžiūrėjęs, pamačiau, kad įkritusi josios krutinė vos len-gvai kilnojasi. — Dar yra gy-vybė! — sušukau aš, negalė-damas susilaikyti nuo nuoste-bos. — Teip, ji yra gyva! — kalbėjo toliaus nepažįsta-mas. — Neveltui mano lauki-mas. — Bet kodėl ji nemėgina kelties — aš klausiau, — jei dar tebeplasnoja dvasia jos kune? — Senei, kada dar ji turėjo spėką, — atsakė jis — truputį pasikeldavo, bet bai-sūs tyrų vėjai kaskart ją par-blokšdavo atgal, ir apdengda-vo smiltiniu kyru... Ar ma-tai tą geležinį saitą, kurs laiko pririšęs jai prie nugaros sun-kią naštą? Aš turiu čia sto-vėt, ligi ji gulės ir ligi jai nu-dils tas saitas, — aš jai prigel-bėsiu atsikelt... — Bestovint, suskambėjo balsas geležinės virvės — tai patruko tas sai-tas; moteris sukrutėjo ir nu-slinko nuo jos sunkioji našta. — Kas tai? — klausiu. — Tai pasibaigė amžius muskuliaris-kų spėkų — atsakė, — tai zen-klina, jog ateina naujas atsigi-mimas. — Ir atsargiai, pama-zelio prisartino nežinomas prie-gulinčios moteriškės, pridėjo peilį prie geležinio retežiaus, kurs galutinai perpiautas, nu-krito garsiai suskambėdamas, o su juomi drauge nukrito ir našta. Moteriškė buvo liuosa. Mačiau, kaip sudrebėjo nusil-pę jos kuno sąnariai; paleng-vo pakėlė ji galvą, adarė akis; ištiesė kaklą ir pradėjo zval-gytis į tyrus. Galiausiai tarė: — „Užgimiau ar pabudau?“... Mačiau, kaip ji tampė išdziu-vusias kuno dalis, o jos akyse

sužibėjo nepaprastai žydri-šviesa. — Kas tę sužibėjo? — aš klausiu. — Tai jos atsigi-mimo šviesa — susipratimas, — tykiaai atsakė nežinomas. Ji-nai pakėlė galvą augštyr ir dairėsi aplinkui. Pamačiusi stovinčius šalip jos, skubina-i emė kelties, — klupčiodama ir svyrudama į visas puses. Aš klausiau: — Jau kelsitės? Ji pakelusi sykį galvą, jau ne-benuleido daugiau žemyn. Klausiu stovinčiojo: — Išliuo-savai tą moteriškę? — Ne! — jisai atsakė. — Aš tik pribai-giau papiauti geležinį saitą, kurį jau ji pati buvo nudili-nus... Dabar jau aš liuosas — tarė jis — ir skubina-i nukeliavo sau per tyrus... Il-gai, ilgai da moteriškė nega-lėjo atsistoti stipriai ant kojų — vis klupčiojo. Daug laiko praslino, moteris galutinai sustiprino savo pajėgas ir at-sistojė... Kas ją parems? Kas paduos jai tyruose para-mos ranką?... Pagelbos nė iš kur nesimatyt!...

Aš pabudau. *Našlaitė.*

Isz visur.

Netoli Vilnelės, Vilniaus gub., tula vargšė moteriškė palikusi našle su šešetu vaikų ir negalėdama užsidirbti pra-simaitinimo, apsiskelbė kai-mynams, jog ji turinti įkuba-torių (įrankis perėjimui nami-nių paukščių). Tie sunėšė kas po kiek turėjo vištos kiau-šinių, ir moteriškė pritaisiusi po 400 kiaušinių į tam tikrus guolius, paguldė ant kiekvie-no po vaiką, kurie išgulėję tris savaites, išperėjo vištukus. Moteriškė gavo už kiekvieną vaiką-įkubatorių apie 25 rub. Tai prie ko vargas žmogų pri-varo!

Vokietijos valdžia išleido naujus įstatus apie zokonus, kur paveltija pagrižti jezui-tam, kuriuos atgal kiek metų su tokiu įnirtimu išvyjo. Tą

padarė po įtekme klerikališ-kos partijos, su kuriaja libera-liška partija susivienijo, dėl pasekmingesnės bendros ko-vos su pastebėtinai augančiu Vokietijoje socializmu.

Maskolijoje per metus nu-miršta 2 milijonai vaikų, arba per dieną suvirš 7 tukstančiai. Priežastis tokios baisios mirty-bės — sifilis, vargas ir netur-tas.

Popiežius atėmė arcivysku-pystę kun. dr. Cohnui, arcivys kupui Olomunco, Austrijoje, už įsipainiojimą į didelę pro-va, kur Cohnas skundžiamas išdavime ausinės slaptos.

Vokietijos universitetuose yra 37,881 mokiniai, kurių iš Maskolijos ir Lietuvos su Lenkija yra 986, iš Austrijos tik 588. Apskritai iš svetur mokinių — 3,093. Vokiški laikraščiai siundo valdžią, ku-ri reikia tikėtis jog paklausys, sulaikyti užrubežinę mokslai-vių srovę.

Londonė, Anglijoje, sanita-riškas komitetas per vieną naktį peržiūrėdamas visus miesto užkampius surado 2000 be pastogės žmonių ir 23,441 benamių, nakvojančių namuo-se viešos prieglaudos.

Du didžiausi šių dienų soci-jalistų vadai: M. Jaures, Pran-cuzijoje ir prof. Vandervelde, Belgijoje, išitarė, kad ateitė-je bus didelis ant politiškos arenos susidurimas, labiausia Europoje, tarpe katalikų baž-nyčios ir socializmo.

Maskolijos vidaus ministras, Pleve, sulig „Vorwaerts“, įne-šęs carui reikalą padidinti slaptos policijos fondą ant 1,800,000 rublių. Sulig jo, valdžia ligšiol tam tikslui šyk-štavusi, už tai dabar turėsianti savo šykštavimus apverkti, nes revoliucijiškos mintys ap-sėmę gyventojus, kaip vande-ninis vyanas.

Pasimirė šioms dienoms Lon-done garsi Paryžiaus komunos karzygė, Luiza Michel, 71 me-tų amžiaus. Tai buvo kaišta agitatorka žmogiškos laisvės, ir baisiai neapkentė savo lai-ku Napoleono valdžios. Jos negalima prilyginti socialis-tams, su kuriais ji neturėjo nieko bendro, greičiaus ji bu-vo anarchistė, vienok savo dar-bais ji nesiskyrė nuo abiejų.

Prancuzijos parlamentė bu-vo pakelta klausimas, per pirmsėdį ministrų Kombes, apie uždariną stebuklingo Lourdes miestelyj šaltinio, apie kurio stebuklus, po gilių ty-rinėjimų nieko netapė patvir-tinta; vienok tas įnešimas tapo atidėtas kitam laikui, nes daug jam pasipriešino, sakydami, jog tas sunaikis tos apylinkės komerciją, teip kaip kas me-tas atsilanką tų apie 60,000 pi-ligrimų ir sunėšą didžias au-kas; be to dar duoda gerą pel-ną geležinkelių užveizdoms ir vietiniams pirkliams.

Maskolijos prasti žmonelės praplatino savo tarpe paskalą, jog generolas Skobelev, didis karzygys iš turkiškosios karės esąs gyvas, kurį identikuoja su šignedel paskendusiu Ma-karovu. Valdžia, zinoma, la-bai noriai tą jų klaidžią mislę prilaikė, labiausiai tarpe ka-reivių, dėlei pridavimo jiems dvasios. Ant nelaimės ir an-trasis Skobelevas dingo. Ar suras dar ir tretį?

O kas čia?

U gi balius Lietuvos Duk-terų Dr-tės atsibus 27 d. ba-landžio, tai yra Šeredos vaka-re, prasidės 7 val., svetainėje Music Hall, 215 Lackawanna ave., Scranton, Pa. Bus puik-ūs muzikantai ir daili tvarka, dėl to užkviečiam visus lietu-vius ir lietuvautes, vietinius ir aplinkinius. Įženga vyrams 25 c., moterims ir merginoms dykai. Užprašo

Komitetas.

Herbert Spencer.

(Pagal P. Krapotkin'ą)

(Tęsa).

Philozofai 18-tojo šimtmečio, ypatingai encyklopedistai, jau buvo mėginę sustatyti synthetiską philozophiją visatos, beje peržvalgą visoko, kas yra reikalinga pažinimui gamtos ir žmogaus: planetų ir žvaigždziu, fiziškųjų ir chemiškųjų spėkų (arba geriaus sakant fiziškųjų ir chemiškųjų molekuliariškų judėjimų), buičių iš gyvatos augalų ir gyvunų, psichologijos, gyvatos žmonių draugijos, išsiviklojimo idėjų, morališkojo idealo. Jau Holbach'as buvo mėginęs nupiešti „gamtos abrozą“ nuo puolančio akmens iki svaituliui po-eto — viską imant kaip medegišką buitį.

Vėliaus buvo tą patį darbą paėmęs iš naujo Augustas Comte. Jis mėgino sutverti „pozityvišką philozophiją“, kuri apimtų neatbutiniausias buitį mūsų gamtazinės, be jokios tarpininkystės dienų, slaptų ar metaphyziškų žodžių, kurie bent pridengtą pamislenę suteiktų apie viršgamtiškas spēkas.

Comte's pozityviškoji philozophija įspaudą atspaudė ant viso manymo 19-tojo šimtmečio, vis tiek ką nesakytų Vokiečiai ir Anglai, kurie paisė, buk jie nėra jutę josios įtekmes. Ne kas kitas kaip jiji pažadino atgyjimą gamtos mokslų 60-tuose metuose, jiji suteikė įkvėpimą Mill'ui, Huxley'ui ir tt., o Spenceriui — užmanyimą parašyti savo „synthetiskąją philozophiją“.

Vienok Comte's philozophija, nešnekant apie jos religiską dugninę klaidą, turėjo didelę spragą. Comte nebuvo joku gamtamokslininku. Zoologijos ir botanikos jis nepažinojo. Jis atmetė šalin atmainingumą veislių. Ir tatai, regimai, trukdė jį atzinti laipsnišką evoliuciją, kaip mes ją šiadien išmanome.

Vieną žingsnį toliaus žengdamas negu Buffon'as, 1801 m. didis gamtos tyrinėtojas Lamarck buvo tvirtinęs, kad įvairios veislės augalų ir gyvunų, kurie šiadien apgyvena mūsų žemę, laipsniškai išsiviklojo; kad jos paviso nuo kitų veislių augalų ir gyvunų, kurie po įtekme apielinkė, kur augo, vienvai priiminėjo naujus pavidalus. Labai sausame klimate, kur išgaravimas yra didelis, mainėsi spalva lapų; patį lapas dingo, idant duoti vietą kietam ir sausam dygliui. Gyvūlys, kurs priverstas yra bėgioti per pustynę, iš palengvo įgija lengvesnį apymį, negu gyvūnas, kurs uždarytas pasilieka dumble liekuo. Viskas mainosi be paliovos gamtoje; pavidalai nėra pastovinti ir taip augalai kaip ir gyvūnai, kuriuos mes šiadien užtinkame, yra padaru *palengvo prisitaikinimo*

prie sąlygų, kurios pačios teippat mainosi nuolat.

Bet reakcija, kuri įsiviešpatavo po didejai revoliucijai, buvo teip smarki, kad šitos Lamarck'o idėjos tapo užmirštos, buvo baikotuojamos. Vokiškoji metaphyziška viešpatavo tuometu ir kaip kad garbinimą karalių pasodino vėl ant sosto žydų dievą ir nemirštinąją dušią, dalį ano dievo.

Idėja prigimto, laipsniško išsiviklojimo vienok-gi ėjo savo keliu. Jeigu mūsų planetų sistema, mūsų saulė yra padaru palengvo išsiviklojimo — teip jau Laplace ir Kantas buvo parodę — tai ar masos migluotos materijos, kurias mes matome ant žvaigždėto dangaus, teip pat n'esti svietais bepersimainančiais?

Ar visata nėra svietau saulinių sistemų, nuolat besiviklojančių, kurs visados vėl prasideda iki begalių? Jeigu jau Buffon ir Lamarck atspėjo, kad levas, tigras, zyrafa teip gerai prisitaikė prie aprubių, kurias apgyvena, nes tos aprubės juos padarė tokiais, kokiais jie yra, tai pradzioje 19-tojo šimtmečio susikrovė iš visų pusių buitys, kurios per tolimes keliones diena iš dienos naujus atrodymus pagamino dėl atmainingumo veislių.

Atmainumas formų ir todėl nuolatinis išsiviklojimas naujų veislių krito į akį, norint ar nenorint. Vienlaik geologija paliudyjo, kad tukstančiai šimtmečių turėję yra prabėgti, iki ant žemės atsirasti galėjo pirmosios žuvys, potam pirmosios šliauzlės, potam pirmieji paukščiai, potam žindžiai, ir galiaus žmogus. Šitos idėjos nuo pirmos pusės 19-tojo šimtmečio buvo labai pasiplatinusios, — tiktai dar nebuvo išdrįstama jas apšnekėti prie dieninės šviesos. Net 1840 m., kada Chambers savo knygoje „Pėdsakai tvėrimo“ (kuri daug trukdė pridirbti) jas sutvarkino į sistemą, jis nesidrašino pasakyti savo pavardę ir paslėpė savo ypatą teip gerai, jog per 40 metų negalima buvo surasti, kas buvo parašęs tą knygą.

Todel, jeigu metaphyziškai mums šiadien šneka, buk Hegelis atmainingumą, evoliuciją esąs išradęs, arba nors bent supopuliarizavęs, tai tuomi tie ponai tiktai atrodo, kad jiems istorija gamtos mokslų teip pat pasilikusi yra nežinoma, kaip a b c šitų mokslų ir metodų jų.

Idėja evoliucijos įsimerkė į visas šakas mokslų. Tai-gi ji pastojo neatbutinai reikalinga išguldinėjant visą gamtos sistemą, lyginai kaip žmogiškas įrėdnes, religijas, morališkas idėjas. Prisiėjo — vis remianties ant dugninės idėjos Augusto Comte's — ją teip ištesti, jog galima buvo suprasti viską, kas ant žemės gyvuoja ir išsivikloja. — Tam tad atsidavė Spencer'is.

Nauji rasztai.

Periodiškėje naujai išėjusi raštai.

Tėvynės Sargas Nr. 1. 1904 m. *Metai IX*. *Publ.* 72.

Turinys: *Taučius* — Įzanga. *Taučius* — Bevardžių raštų užpludimas. *D. Dumb-rė* — Užmokesnis. *Margalis* — Du staršinu ir Staršinos diena. *Pietaris* — Nozdrevas ir Senovės „kunigijos“. *Vargdienėlis* — Atminus kučių vakarą. Žinios iš Lietuvos ir t. t.

Varpas Nr. 2. *Politikos, literatūros ir mokslo mėnesinis laikraštis*. *Publ.* 17-32.

Turinys: *Žilvitis* — Lietuvių tautai atgijant. *Mokytojas* — Mokytojo atsiliepiamas. *Berzaitė* — Lietuvių darbininkų judėjimas. *A. Šerkšnas* — Po vakacijų. *Lendvė* — Prabudimas. Svetimi laikraščiai. Korespondencijos: *Suvalkai* — Odesa. *Mūsų Kronika*.

Dirva-Zinynas. Nr. 1. *Metas VII*. *Apšviestiesniųjų lietuvių laikraštis, išeinąs kas tris mėnesiai*. *Sausis, 1904 m.* *Lietuvių Katalikų Spaudos Bendrijos Spaustuvėje*. *Shenandoah, Pa.* *Publ.* 94.

Turinys: *D. Atanasas* — Mokytoja (Apysaka) (Nevisa). *Vaišgantas* — Sanrašas geografiškųjų Lietuvos vardų. *Išjuokikas* — Mėtamų praslinkus. *Gerutis* — Medžiagai kun. A. Vienazinskio biografijai. *Maironys* — Senelis (eilės). *Emka* — Nuo Ventos krantų (eilės). Iš Vyskupo M. Valančiaus „Kronikos“. *Ant. Ka...s* — Daugiau dar socialistiškų knygelių — Naujos knygos.

Ukininkas Nr. 2. *Tautiš-kai politiškas žmonių laikraštis*. *Publ.* 34-64.

Turinys: *B.* — Mūsų kunigai ir kova su jais. *Bijunas* — Nenusigąskim! *Ts.* — Laimingosios Salos. *J. Žiurkė* — Jonukas. Žinios iš Lietuvos! Iš svetimų kraštų.

Lietuviu tauta

senoveje ir szia dien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tęsa.)

sostapylėmis. Tarpe seniausių gardų randame Plotėlius, Kauną (1030 m.), Kernavą (1035), Senuosius Trakus (1045), Dievaltavą, Vilksmergę (1225), Medininkus (1413); pajuryje — Druzo. Gyventojai miestų neturėjo ypatingų privilegijų; jie ėjo ginti pylis, turėjo statyti tuinus, murus, tiltus, laikyti sargybą, kasti griovius. Vilnius kaip sodyba ir šventvietė žinomas jau XII amž., o XIV amž. pastojo sostapyle; kalnai aplinkui ir susibėgimas dviejų upių suteikė jam svarumą.

Pirmieji ukiai įrengiami buvo paupiuose; pirmos trobos — dubos — buvo įleistos į žemę, apdengtos tošymis; ypačiai ant kalnelių, pavandenėse, buvo seniausieji ukiai, ir pasidauginant šeimynai, artymais atsirado kaimai ir sodžiai. Pylis, apsiaustos pylimais ir grioviais, budavo teipgi ant kalnelių, ypač susibėgant dviem upėm; statė jas iš rąstų, su moliu, vėliaus daug muryjo, aptraukdami pylimais, tuinais ir grioviais.

Trobos kaimiečių buvo labai prastai statytos, keleiviai rašo, kad jos buvo pilnos dumų, ir galvijai talpinosi po vienu stogu su žmonėmis; statė jas iš sienojų pušių, samanomis kamšė tarpus ir sudurimus, žievė medžių dengė stogą arba buvo dangčiu. Dubos buvo įleistos į žemę dėlei šilumos, šviesa patekdavo į jas per duris, ar per angą, nors ir langus lietuviai nuo senovės turėjo, ypatingai augštutinį. Viduryje buvo ugniavietė, iš akmenų apvalinai surengta. Dumai išėdavo per augštutinį langą, tik vargšai leisdavo juos per duris ar užstumiamas skylės. Apačioje namų tankiai budavę sklepas — sujunga. Asla buvo iš molio mušta, arba vėl išgrįsta grindimis ar plytomis. Lubas uždengdavo liepų ar kitų medžių tošia, ant skersbalkių suklotą. Duris mokėjo užsirakinti su spyna. Anga buvo mažesnėji įeiga dėl žmonių, o durys — dėl gyvulių. Vėliaus stogus stiegė iš šiaudų, dėjo skindeliais ar drėkstinėmis. Artymais ugniavietė buvo užlos dėl sudėjimo rakandų. Langai budavo iš nutašytų šakalių, tik vėliaus iš stiklo. Pečius ar kakalys teipgi vėliaus tapė įvesdintas. Muras buvo retai užtinkamas pirm laikų Gedimino, ir pats vardas plytų rodo, kad lietuviai muryti išmoko iš svetur. Turtingesniejie statė sau namus su perdalomis, turėjo priemenę ar priesenį, gulimąją kamara ir valgytuvę. Gonkos arba viškos yra daug vėlesnės kilties.

Nauji trobesiai buvo pašventinami, jų slenksniai prie visokeriopų įmonių sudrutinami. Pirmą įleisdavo gaidį su višta, ir jų niekados nepapiaudavo. Du kepalu duonos rėdėjo pasakui juos, ženklinanti vyrą ir moterį. Jeigu vienas iš jų persivertė augštytyn, tai toks atsitikimas pranašavo vienam iš susituokėlių ankstybesnę mirtį. Duona vargšams buvo atidaviamą. Pirmą įeinantis svečias nuduodavo, lyg kojai užkliuvus jis parpuolęs, potam jis voliojosi ant aslos ir rėkė: teip tegul vartosi šitoje troboje laimė ir žegnonė!

Turtingesniejie žmonės turėjo savo pirtį, su plautais pasieniuose, kur atsikėlę rytmetyje ar apsidirbę vakare eidavo praustiesi. Ant krosnių pildavo vandenį ir prileisdavo garo

pilną pirtį. Į rėčką vandens mesdavo karštus akmenis, kad turėti šilto vandens.

Netolymais namų budavo klėtis, ir vėliaus gurbas arba laidarys su kutėmis, arklide, avių gardu ir daržinėmis; teip pat klojimas su jauja.

Kuriamoje troboje buvo ruklėdis: suolai, skuomė arba stalas (seniaus lėkštas akmuo), krasė ir kedės, duonkubilis, staklės. Virš slenksnio gyveno namų dievai. Pas duris stovėjo kibiras ar viedras su samčiu (piltuvu). Čion teipgi buvo ukės indai visoki: puodai, ašočiai, kodis, stuopka, pienpuodis, milžtuvė, lauknešis, albynai (skučulos) ir tt.; koštuvė, trintuvė (tarka), pintinis (krepšas), taurelės budavo sudėti ant lentynos. Pasienyje prie užpakalinio langelio, arba priemenėje, buvo rankomis sukamos girtos. Kamaroje laikomi buvo valgio dalykai, o klėtyje apart javų aruoduose, skryniose buvo drobės, kitur marškoniai audeklai, drapanos; ant grėdų — kabėjo kumpiai, skilandžiai, dešros, suriai ir tt.

Maistą Lietuviams suteikdavo nevangus žemės apdirbinėjimas, žvejyba, medžioklė, bičių veisimas, auginimas gyvulių. Lietuviai daug laikė visokių naminių gyvulių, nors buvo prietarai, kad nekurie namai, ar net skrytys, negalėjo laikyti tulo plauko gyvulių: juos dievai nusmaugdavę. Luk. David rašo: Samijoje pas kunigaikštį Dargį (Dorgo) nesiaugino balti arkliai; tulas vokiečys patylomis ten nuvedė baltą kumeluką, kurį tuoju dievai pasmaugė; tad vokiečys ant kito arklio nugaros padėjo krucifiksą — ir dievai negalėjo arkliui nieko padaryti; tokiu būdu kunigaikštis Dargis persitikrinęs apie šventumą krikščionių vieros, pats esąs priėmęs krikštą su savo liaudel...

Plati pirklyba kailiais masino Lietuvius prie medžionės. Lietuviai, pusdami ragą, medžiojo žvėrieną su pėdsakiais ir skalikais, ir su primokintais vanagais (sakalais) paukščius. Gaudė žvėris teipgi spastuose arba zabanguose, duobėse (vilksduobėse) ir gaudyklėse. Žvėrienos buvo gausiai giriose: tauris, bubalius, stumbras, elnis ir briedžiai, šernai, lokiai ir meškos, hebrai, udros, sabaliai, stirnos, vilkai, lapės, lušys, barsukai, kiaunės, kiškiai arba zuikiai ir tt.

Su tinklais, krytimis ir meškerėmis, su samčiais ir su žuberklais, su bučiais, įdėtai į varžas ar takišius gaudydavo žuvis upėse, azeruose, jureje. Rukytos ir dziovytos žuvis ėjo į mainus ir pirklybą. Baltose jurese pagaudavo daugybes silkių, tačiau po žemės drebėjimui 1313 m. jų skaitlius labai susimazino. Dar šia dien mūsų pajuryje gausiai laimimos yra žuvis: menkės, vienpusės arba pleksnės, silkutės, krepštuvės, ašeriai, pypliai, vašilai, kardžuvės, mazieji vėžiai ir tt.

Valgis Lietuvių, nors buvo prastas, bet įvairus ir išteklingas: mėsa miškinių ir naminių gyvulių, pieniški dalykai (saldus ir rugštus pienas, sviestas, suris, pasukos), putros ir košės, nedaugelis daržovių; žalių ir daržovių mažai Lietuviai valgė. Šaknys ir žolės — anot jų — buvo pašaru gyvuliams. Mylimiausia mėsa buvo kiauliena ir galvijiena, kurią valgėdavo žalia, ne virtą.

Duoną ir visokias sikes, karvojus, lašinuočius ir tt. lietuviai turėjo nuo senų senovės.

(Toliaus bus.)

Reikale išrinkimo Centrališko Amerikos Lietuvių Socijalistų Komiteto.

Chicago L. S. kuopa pritaro damai užmanymui kitų kuopų išrinkti Centrališką Komitetą, skiria: organizatorium V. Daukšį (206 Beck str., Philadelphia, Pa.), raštininku M. Valentinavičią (Scranton, Pa.), kasieriū J. Girijotą (95 Canalport ave, Chicago, Ill.).

Adresas susiėsimams su mūsų kuopa: Darbininkas, 3238 S. Halstea str., Chicago, Ill.

Kuopos rašt. V. Miėeika.

Atsakymai.

„Varpo“ red. Raštus gavome. Aėiu. Kas tiks, sunaudosime.

B. D. „Atsakymas Š.“ netilps, nes tie dalykai turi menką visumenišką svarbą.

Vokieėiu. Žinutė mums netinka.

T. A. Ph. Jūsų straipsnelis „Lietuviėkos zokoniėkės“ mums netinka. Kur jį dėt?

Aukos kankintiniams.

Rochester, N.J. per K. Vaivadą 1,40
S. Boston, ant vard. J. Babiliaus 1,15

Breslau, Pa. susirinkę pas Praną Pocių, sudėjome ant kankintinių mokslėivių ir Viėtaliui šios ypatos:

Ad. Czekanauckas	25
Pr. Nutautis	10
Ant. Nutautis	10
Ona Nutautienė	10
Jon. Paėes	10
Katarina Paėesienė	10
Ivanas Pocius	10
Jon. Kasturaitis	10
Just. Czekanauckas	15
Ant. Šilinokis	10
Alek. Nutautis	25
Agnieėka Nutautienė	25
Pr. Poėkus	10
Pr. Pangonis	25

Viso 2,15

Buvo \$583,47

Lieka izde \$587,02

Aukos A. Viztaliui.

Breslau, Pa. 40

Buvo \$45,11

Sykiu \$45,51

Aukos mokslėiviams.

New Britain, Conn.

M. Maėeika	50
St. Kriauėiunas	25
J. Nevulis	25
Breslau, Pa.	75

Buvo \$24,94

Viso \$26,69

Pajieszkojimai.

Pajieskau laisvamanės merginos, lietuvaitės, dėl apsiėvedimo; nuo 25 iki 30 metų amžiaus. Adresavokit teip:

J. V. Grajauckas,
187 Bedford ave. Brooklyn, N. Y.

Susirinkimai.

Springfield, Ill. S. L. A. k. 24 balandžio, 2 po pietų, svetainėje P. D. Fredy, po Nr. 122 N. 6 str. Užkvieėiams visus sąnarius užsimokėti ber-taininę mokestį ir norinėius prisiraėyti prie Susiv.

Sekr. k. D. J. Puiėis.

Pittsburg, Pa. S. L. A. 24 balandžio, 7 vakare, L. M. K. Dr. svetainėje po Nr. 2216 Tustin str. Užpraėome visus sąnarius užsimokėti duoklę ir norinėius prisiraėyti.

Komitetas.

Allegheny City, Pa., S.L.A. k. 24 balandžio, 3 po pietų, salėje Enterprise Bank, ant Beaver ave. ir Franklin str. Meldžiame visus vietinius ir aplinkinius lietuvius prisilankyti: bus svarstoma svarbūs dalykai ir išdalunami paliudijimai.

Komitetas.

Brooklyn, N. Y. T. M. D. 24 balandžio, 2 po pietų, po Nr. 73 Grand str. Užkvieėiams visus lietuvius susirinkti, išgirsite daug ką naujo.

Komitetas.

Vyriausis Ballus!

New Yorko ir Brooklyno suvienytų dr.ėėių atsibus suėatoje, 30 balandžio, 3. m., svetainėje Palace Hall po Nr. 91-93 Grand st. Prasidės 7:30

vakare. Įzanga su padėjimu drabužių: vyrams 25 c., moterims ir merginoms 15 c. Visas pilnas bus pastatymui „Lietuviėko Tautiėko Namė“. Širdingai visus lietuvius ir lietuvaites užkvieėia. Komitetas.

Hei seni ir jauni!

Rengkitės ant ferų, kuriuos parengia New Britaino, Conn. Lietuvių Neprigulmingas U. kėėų Klubas; prasidės 29 balandžio ir trauksis ligi 3 dienai geguėės. Atsibus ant Turner Hall, Arch str. Įzanga kiekvienam ant visų keturių vakarų 25 c. Nuosirdžiai už praėom.

Komitetas.

Broliai, lietuviai!

Platinkime socializmą, ne vien dėl savo, bet ir visos žmonijos gerovės. Parankiausia platint socializmas dalinant lapelius:

Kas yra socializmas, 100 už 25c.
Pasimokinimas nuo asylių, 50 už 25c.

Nelaisviai, elgetos, dykaduoniai ir t. t., 25 už 25c.

Gaunami pas:
K. Rutkus, 21
731 Lake st. Cleveland, Ohio.

Farmos!

Farmos! Farmos!

Lietuviai, kurie turite kiek kapitalo ir norite pirkti savas farmas ezia pat New York'o steite, kur žemė gera, išdirbta ir su budinkais, yra dabar mano rankose ir norėėia kad tik lietuviam papultų; jau ėia keli lietuviai turi savo farmas; prekė pigi ir duodasi ant išmokėjimo. Ėia gaspadoriai pelno su apvyniais, pienu, sviestu, kiauėiniais ir t. t.

Katrie norite dasizinti apie prekę ir didumą farmų, tai praėau raėyti pas mane lietuviėkai, lenkiėkai, ruskai, angliėkai arba latviėkai, o gausite atsakymą. Praau ėdėti už 2 c. markę dėl atsakymo.
Geo. Kleek, Poolville, N. Y.

Siunteėjai!

sviesto, suro, kiauėinių ir kitų tavorų, bus linksmi išgirsti apie naują freight ėjima Lackawannos geleėinkelio ant šių metų, specialieėkai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėjų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Šis ėjimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas koėną nedelę, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specializėkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir koėnas agentas priduos reikalaujantiems visas informacijas.

Dėl visu dykai gerymas:

Ar tai reiktu Lietuviams tiek pinigų pragert ant svaiginanėiu gėrymų? Kad susidėtų tie pinigai ką praėgro per mėnesį, butų keletas šimtukstanėių dolerių, už kuriuos galėtų nusipirkti savo loėną Bravorą. Jeigu žmonės gertų po šiuom vardu gėrimą.

„Hydrogen Oxide“ kurs jūsų namuose turi rasti, geriant šą laiminėgiause visiems zinoma gyduolė daugelį ligų praėalina: Turime mes atskires gyduoles nuo, Dziovos, Reumatizmo, Dantų gėlimo į Skorbuto, Papuėkus nugydyt, Plaukų slinkimo, sulaikyti ir sutankyti ant praėlikusios galvos, Ploiskaną išnaikyti. Teipgi turime vaistą dėl išnaikinimo plaukų, kad barzda nereiktu skust, arba Moteris turi ant apėimimo ilgus gyvaplaukus, mes esame Specialistais isz Karaliauėiaus, ant jūsų užklaesimo duosime greitai atsakymą.

Koenigsberg Med., Co. Specialists.
No. 160, Sta. W. 220-222, S. 8 st.
BROOKLYN-NEW YORK.

Naujausios knygos:

Dziova ir kova su ja	30c.
Tautiėkas atėijimas lietuvių ir kitų tautų	20c.
Dykavieėių apmedėiavimas patarmės ukininkams	30c.
Trumpa visatina Istorija dalis I senovės Istorija	25c.
Sodžiaus vaizdelei apysakutė isz sodėiu gyvenimo	5c.
Paprasti rakandai ir išdarbiai isz šakų	25c.
Kaip reik pinti rėėkas, baldai ir kiti pinamieėie daiktai	30c.
Ką ir kaip kai-kurie amatai dirba dalis I	20c.
Pranaėiavimai Michaldos karalienės isz Sabbos	15c.
Pragaro gilmės juokingas apraėymas apie kankynes pragarė	15c.
Darbininkų Balsas No. 1 1904	15c.
Girtuoklų Adynos	10c.
Kunigo naudą velniai gaudo	5c.
Davatų gadzinkos	15c.

Adresuokit:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main St.
PLYMOUTH, PA.